

Open dag

Woensdag 13 februari
15.00 - 20.00 uur

viaa.nl

PABO • VERPLEEGKUNDE • SOCIAL WORK • KIND EN EDUCATIE
GODSDIENSTLERAAR • GODSDIENST-PASTORAAL WERK

Op zoek naar een baan in herkenbaar christelijk onderwijs?

Gelooft in onderwijs

jij doet ertoe in ons onderwijs!

Op www.onderwijstalenten.nl vind je actuele vacatures voor het basisonderwijs, voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs.

SCHRIJF JE IN VOOR DE VACATURE-MAILING

onderwijstalenten.nl [gelooft in onderwijs.](http://gelooft.in.onderwijs)

Ichthus College
Veenendaal

KOERSVAST & GRENsverLEGGEND

1.2.2019
16.00 - 21.00 uur
www.ichthuscollege.nl

Wij zijn een christelijke school op reformatorische grondslag. Dit bepaalt onze koers!

OPEN DAG

Vondellaan 4 - 3906 EA Veenendaal

'Een kind wordt gelukkiger als zijn ouders goed samenwerken met de school.'

HANS-LUKAS ZUURMAN BEELD ANP / MARCEL VAN HOORN

Ouder moet zich

Een kind presteert aantoonbaar beter als ouders en school samen optrekken. Maar die samenwerking spreekt niet overal vanzelf, signaleert Peter de Vries.

Ouders en leerkrachten. Ze hebben elk hun eigen rol in de opvoeding van een kind. Maar dat ze elkaar nodig hebben om kinderen te laten floreren, is pas iets van de laatste vijf jaar, zegt Peter de Vries, expert ouderbetrokkenheid bij onderwijsadviesbureau CPS. 'Ouders verwarren hun betrokkenheid bij de school vaak met het doen van vrijwilligerswerk. Hoe meer ze doen, hoe betrokkener ze zichzelf vinden.' Helpen betegelen met het schoolplein of schoonmaken van de wc's helpt het kind niet verder in zijn of haar ontwikkeling. 'Het heeft geen enkel aantoonbaar effect op het sociaal welbevinden en de cognitieve ontwikkeling van het kind', weet De Vries op basis van onderzoek. Dat ouders zich op die manier betrokken weten bij de school van hun kinderen, stamt uit de periode van 'ouderbetrokkenheid

'Herinneringen van ouders aan hun eigen schooltijd, bepalen hoe ze over een school spreken.'

2.0', categoriseert De Vries, die momenteel aan de Universiteit Utrecht promotieonderzoek doet naar samenwerking tussen ouders en leerkrachten. Versie 1.0 gold tot begin van de jaren tachtig. Toen kwam de echte communicatie tussen ouders en school al helemaal nauwelijks van de grond. 'Dat is begrijpelijk, want leerkrachten zijn van oudsher, net als dominees, pastoors en dokters gericht op het verstrekken van informatie. Het was dus eenrichtingsverkeer. Daarna volgde een periode - Ouderbetrokkenheid 2.0 - waarin ouders gingen terugzenden, maar echt contact maakten 'de zenders' niet. Het bleef beperkt tot reageren op praktische verzoeken: het schoonmaken van een lokaal of begeleiden bij een schoolreisje, zegt De Vries. Maar zo gaat het niet meer overal. Gelukkig, zegt De Vries. De huidige trend - versie 3.0 - van ouderbetrokkenheid is veel meer gericht op échte communicatie. 'Je ziet het terug bij de samenbundeling van belangenverenigingen van ouders in informatiepunt Ouders & Onderwijs. Voorheen gingen ouders vooral voor een rechtvaardige ouderbijdrage en gratis schoolboeken, maar nu staat samenwerking met school meer centraal.'

zijn hart

Ouders en leerkrachten met elkaar verbinden, het onderwerp heeft zijn hart. 'Ik kan het niet verkroppen dat kinderen de dupe worden van processen die vastlopen tussen volwassenen', verklaart hij zijn passie. Ooit begon hij zijn loopbaan als leerkracht in het basisonderwijs. Hij ontdekte dat een goed gesprek voeren met ouders niet altijd makkelijk is. 'Tijdens de opleiding had ik één keer een gesprek met een lastige ouder geïmagineerd. Vreemd eigenlijk.' Zijn

overstap naar het speciaal onderwijs in 1994 opende zijn ogen voor het zoeken naar de juiste connectie met ouders. 'Een ouder kan iets heel heftig zeggen, terwijl hij een heel ander punt wil maken. Je geeft dan aan dat er een grens is wat wel en niet gezegd kan worden, maar vraagt tegelijk door naar wat er eigenlijk aan de hand is.' Toen hij later directeur werd van een kinderdagcentrum in de gehandicaptenzorg, vielen nog meer kwartjes: 'Gelijkwaardig met elkaar omgaan als personeel en ouders staat centraal.' In 'die maffe tienminutengesprekken' op school is dat lang niet altijd het geval, meent De Vries. 'Dat is vaak eenricht-

h welkom weten op school

Het is belangrijk dat de ouders van de kinderen elkaar beter leren kennen.

tingsverkeer. Kijk gewoon samen wat een kind nodig heeft en maak daar afspraken over. Gelukkig zien we dat hier steeds meer aandacht voor komt in de opleidingen.'

Verenigde Staten

In 2003 stortte De Vries zich bij het onderwijsbureau CPS volledig op de samenwerking tussen ouders en leerkrachten. Daarin valt veel te leren van de Verenigde Staten, ontdekte hij. De Vries stuitte op onderzoek van dr. Joyce Epstein. 'Zij toonde in verschillende onderzoeken het verband aan tussen betrokkenheid

van ouders bij school en de ontwikkeling en de prestaties van een leerling.' Haar bevindingen leverden zes principes op om ouders en leerkrachten effectief te laten samenwerken. De Vries vertaalde die in 2011 in tien richtlijnen voor de Nederlandse situatie. Op dit moment onderzoekt hij het effect daarvan voor zijn promotieonderzoek, dat al deels klaar is. 'Als een leerling bij een gesprek tussen ouders en leerkracht aanwezig is, verbetert dat de samenwerking tussen leerkracht en ouders significant.' Ook de vraag of een school ouders in het schoolgebouw zich welkom laat voelen, werkt positief. 'Met bijvoorbeeld duidelijke

bewegwijzering. Ik heb zelfs scholen gezien met een eigen parkeerplek voor ouders, zodat ze zich welkom voelen als zij even iets moeten brengen op school.'

Er is meer: 'Neem als school ouders mee in de opbouw van je leerlingdossiers. Elke ouder heeft daar recht op en mag dingen toevoegen, maar er is bijna geen school die daar voortvarend mee omgaat. Terwijl ik vermoed – dat ben ik nog aan het onderzoeken – dat actief betrekken van ouders daarin, juist een completer beeld kan geven. Het melden van een bepaalde ziekte van een kind kan bijvoorbeeld belangrijk zijn.'

Volgens De Vries vindt samenwerking met school vooral door ouders thuis plaats. 'Dat klinkt paradoxaal, maar ouders hebben een voorbeeldrol en een unieke band met hun kinderen. Ik zou daar graag nog meer onderzoek naar doen, maar volgens mij leert elk kind dankzij de 'toestemming' van de ouders en wil het loyaal zijn aan hen. Als mijn vrouw en ik niet sportief zijn en constant tegen ons kind zeggen: "Gym is niet zo belangrijk, want je komt er ook zonder gym", dan moet zo'n kind van goeden huize komen om te zeggen: "Ik ga gymmen." Want hij wil een ouder niet teleurstellen.'

geur van de gymzaal

Ouders moeten daarom de impact van hun eigen gevoelens onderkennen: 'De geur van een gymzaal kan bij de onsportieve ouder oproepen: doe mijn kind niet aan wat mijzelf vroeger overkwam. Ik denk dat als een school betrokkenheid van ouders thuis wil bevorderen, ze moet nagaan wat hun herinneringen van vroeger zijn. Die bepalen immers hoe ze over een school spreken.' Ontbreken van aandacht daarvoor, kan ertoe leiden dat emoties de overhand krijgen, meent hij.

School en thuis scheiden, is niet aan te bevelen, waarschuwt De Vries. 'Een ouder moet weten waar het kind mee bezig is op school, dan kan-ie daar op inspringen als het past. Zo bouw je aan zelfvertrouwen van het kind.' Echte communicatie moeten scholen en ouders actief organiseren, stelt De Vries. 'Onderzoek van pedagoog Mariëtte Lusse wijst uit dat als je een vertrouwensrelatie met ouders wilt opbouwen, je moet beginnen met individueel contact. Begin daarom het jaar met een gesprek waarin je elkaar echt leert kennen en elkaars rollen respecteert. Ik heb ooit een gesprek gehad met een vrachtwagenchauffeur die het grootste deel van de tijd vertelde over zijn reis naar Italië. Nauwelijks over het kind. Dat gaf op dat moment niet, ik had zijn wereld beter leren kennen. Die relatie kon daarna niet meer stuk, toen het over het kind ging.'

Een kind kan prima bij dat startgesprek zijn. 'Al is het een kleuter die verderop in het lokaal wat speelt. Maar die voelt dat er een hechting ontstaat. Dan krijg je loyaliteit. Een kleuter zei ooit: het is net of papa en mama vriendjes zijn geworden van de juf.'

barbecue

Ander punt is het belang van onderling contact tussen ouders. 'Ze moeten elkaar kennen, want iedereen heeft wel oordelen over anderen kinderen. Pas als je elkaar beter kent, kun je inschatten of dat ook klopt.' Via een gezamenlijke barbecue of een presentatie van leerlingen leren ouders elkaar makkelijker kennen, tipt De Vries. Ouders die problemen hebben thuis, zouden daarnaast een maatje – een andere ouder met dezelfde ervaringen – toegewezen moeten krijgen. 'Bijvoorbeeld een ouder met een kind met dyslexie of ADHD. Daar is altijd wel via de leerkracht een andere ouder aan te koppelen die daar ook ervaring mee heeft. Simpel, maar het werkt.' Ouderbetrokkenheid 3.0 krijgt intussen steeds meer aandacht, bespeurt De Vries. 'Op internationale congressen zie ik dat Nederland het niet slecht doet. Dat komt ook mede doordat onze regering het steunt: het is opgenomen in het regeerakkoord. Elk kind heeft tenslotte recht op een goede samenwerking van school en ouders. Ze ontwikkelen en leren niet alleen beter, maar worden er ook gelukkiger van.' ♦